

สุขภาพเขื่อน..ปัก

ไ ม่นานมานี้หลายประเทศทั่วโลกประสบภัยธรรมชาติรุนแรง มีผู้เสียชีวิต-บาดเจ็บ และทรัพย์สินเสียหายมากมาย เอาแค่ใกล้ๆ ประเทศไทย อย่างลาว ที่เกิดเหตุ “เขื่อนเซเปียน-เซินน้อย” แตก และเหตุแผ่นดินไหวรุนแรง บนเกาะลอมบอก ประเทศอินโดนีเซีย ที่เกิดความสูญเสียอย่างมาก เมื่อเกิดฝนตกหนักต่อเนื่องในไทยจากอิทธิพลพายุโซนร้อน “เซินติญ” และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังแรง ทำให้มีน้ำฝนสะสมมากขึ้น ส่งผลให้หลายเขื่อนมีปริมาณน้ำเพิ่มสูงขึ้น หลายคนจึงอดหวาดหวั่นไม่ได้ว่าจะเกิดความเสียหายรุนแรงตามมาหรือไม่

ทั้งนี้ รัฐบาลมีมาตรการรับมือไว้แล้ว นอกจากจะมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ที่ดูแลบริหารจัดการน้ำโดยรวมแล้ว ยังตั้ง “ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤต” ซึ่งมีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ไปประจำศูนย์ในการติดตามวิเคราะห์สถานการณ์น้ำตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้ง

พร้อมเร่งระบายน้ำในเขื่อนที่มีระดับน้ำเกินเกณฑ์ควบคุมให้กลับสู่เกณฑ์ควบคุมโดยเร็ว เพื่อให้มีพื้นที่รับน้ำเพียงพอในการรองรับน้ำฝนที่จะเข้ามาใหม่ตลอดช่วงฤดูฝนอีก 2 เดือนข้างหน้า ในการระบายน้ำจะเป็นไปตามแผนของกรมชลประทาน และคณะกรรมการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ รวมทั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำแต่ละจังหวัด โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อประชาชนเป็นหลัก พร้อมแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้นำท้องถิ่นแจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่ทราบล่วงหน้า

ขณะที่ประชาชนสามารถติดตามสถานการณ์น้ำในเขื่อน กฟผ. และชมภาพวงจรปิดแบบเรียลไทม์ ได้ที่ <http://water.egat.co.th> และแอปพลิเคชัน EGAT Water ได้ตลอด 24

ชั่วโมงด้วย

ส่วนความมั่นคงของเขื่อนต่างๆ กฟผ.ยืนยันการันตีว่าปลอดภัย นอกจากเขื่อนจะไม่ได้ตั้งอยู่บนรอยเลื่อนมีพลังแล้ว ยังมีมาตรการต่างๆ ดูแลอย่างเข้มงวด ซึ่งผู้แทนวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยเคยไปตรวจสอบแล้ว ก็ไร้ข้อสงสัยถึงเรื่องความปลอดภัย

ทั้งนี้ มีการตรวจสอบและบำรุงรักษาตามมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง โดยเจ้าหน้าที่ประจำเขื่อนจะตรวจสอบทุกวัน และทุกสัปดาห์ ซึ่งพบว่าเขื่อนทั้งหมดยังอยู่ในสภาพที่ดี มั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย

รวมทั้งยังมีการตรวจสอบใหญ่อย่างเป็นทางการทุก 2 ปี โดยคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินความปลอดภัยของเขื่อน (กปช.) ซึ่งมีวิศวกรและผู้เชี่ยวชาญจากสาขาอาชีพต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโยธา ไฟฟ้า เครื่องกล และธรณีวิทยา

แค่นั้นยังไม่พอ กฟผ.ยังนำเทคโนโลยีมาช่วยดูแลความมั่นคงเขื่อนด้วย “ระบบตรวจสอบสุขภาพเขื่อน” หรือ DS-RMS (Dam Safety Remote Monitoring System) ที่ กฟผ.ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) พัฒนาขึ้นมา

ระบบ DS-RMS จะสื่อสารข้อมูลจากเครื่องมือวัดต่างๆ แบบอัตโนมัติ ทั้งเครื่องมือวัดพฤติกรรมเขื่อน แผ่นดินไหว และน้ำหลาก ที่ติดตั้งไว้ที่เขื่อนและรอบอ่างเก็บน้ำ ไปยังระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เพื่อนำข้อมูลมาประมวลผลหาสถานะความปลอดภัยเขื่อนด้วยระบบเสมือนผู้เชี่ยวชาญ ที่จะช่วยคาดการณ์สาเหตุของความผิดปกติได้

จากนั้นจะแจ้งสถานะความปลอดภัยเขื่อนผ่านโปรแกรมในรูปแบบเว็บ แอปพลิเคชัน ทางหน้าจอเว็บไซต์ พร้อมแจ้งเตือนผ่านทางเอสเอ็มเอสและอีเมลไปยังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หากพบความผิดปกติ ผู้รับผิดชอบจะออกไปตรวจสอบและแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ พร้อมทั้งแจ้งผู้บริหารของ กฟผ. เพื่อสื่อสารให้สาธารณชนรับทราบ ไม่ให้ตื่นตระหนก วิตกกังวล

ขณะนี้ กฟผ.ใช้ระบบ DS-RMS ช่วยเสริมในการดูแลความมั่นคงปลอดภัยของเขื่อนต่างๆ ทั่วประเทศได้อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นและอุ่นใจได้ว่า “สุขภาพเขื่อน” มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย ไร้กังวล

สราวุธ ลิขิตเอี่ยม